

VÁROSHÁZA

DAS RATHAUS

TOWN HALL

A főszolgabírói lak és a Dvorzsák-ház közötti terület egykor az Esterházyak birtokában volt. Az 1910-es évek elején ide tervezték először a járásbíróház épületét, az 1930-as években pedig az új katolikus templomot. 1943-ban végül eldőlt, hogy egy többszintes objektumot építenek a telekre, amelyet a hercegi gazdasztek használnak lakhatási és munkával kapcsolatos hivatali ügyek szervezésére. Ez volt az Esterházyak utolsó építkezése Dombóváron. Az udvaron istállók álltak lófogatokkal, ma ennek a helyén található a sportpálya.

1944 decemberétől az orosz parancsnokság alakította ki az épületben a székhelyét. Akkoriban a vegyvédelmi szobának, valamint a ruha- és fegyverraktárnak a ma irattárként funkcionáló épület szolgált.

1947 áprilisában az épületet elhagyták az oroszok, és mivel a két Dombóvár 1946-os egyesítése miatt igen szűk lett a régi, Erzsébet utca 2. sz. alatti községháza, úgy döntöttek, hogy ebbe a központi, tágas épületbe költözik a városvezetés. Az épület 1950 márciusáig községháza volt, majd a régi járási adóhivatalba, a mai Koronás Udvarházba költözött, és ott töltötte be ezt a funkciót, már tanácsházaként. 1954. április 1-jétől 1955-ig a községi könyvtár is itt működött.

Az épület továbbra is helyt adott a kulturális és közösségi eseményekhez, mind a tanítóképzősök számára szervezett előadásoknak, az úttörőknek rendezett programoknak vagy az ifjúságnak tartott fórumoknak. 1956 októbere után a Magyar Szocialista Munkáspárt Városi Bizottságának, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Dombóvári Szervezetének és az Úttörő Szövetségnek biztosított teret.

Az 1989-es rendszerváltást követően az épület önkormányzati tulajdonba került, 1998-ban felújították, és egy évvel később kaptak helyet az épületben a Móra Ferenc Általános Iskola tanulói. Az 1999. szeptember 1-jei épületavatáson részt vett feleségével Habsburg Ottó.

2013. július 15-én az iskola átköltözött az egykori Zrínyi Ilona Általános Iskola Szabadság utcai épületébe, és ekkortól tölti be ismét a Városháza szerepét az épület. Ekkor kisebb külső és belső felújításon is átesett az épület, mely munkálatokban a Hivatal dolgozói is részt vettek.

FORRÁS • QUELLE • SOURCE

Erky-Nagy Tibor: *Dombó Retró. Dombóvár, 2008.*

Takács Istvánné – interjú

Krauss Péter – interjú

Das Gebiet zwischen dem Wohngebäude des Hauptstuhlrichters und dem Dvorzsák-Haus war früher im Besitz der Familie Esterházy. Am Anfang der 1910er Jahre wurde zuerst das Gebäude des Landkreisgerichts und in den 1930er Jahren die neue katholische Kirche hierher geplant. Im Jahr 1943 wurde zum Schluß für ein mehrstöckiges Objekt entschieden, das von den fürstlichen Wirtschafts-offizieren für Organisation von Wohn- und Arbeitsangelegenheiten benutzt wurde. Das war die letzte Bauarbeit der Familie Esterházy in Dombóvár. Im Hof gab es Ställe mit Gespannen. Auf diesem Platz befindet sich heute der Sportplatz.

Von 1944 wurde das Gebäude der Sitz der russischen Dienststelle. Das heute schon als Archiv funktionierende Gebäude diente damals zum Zimmer für chemischen Schutz und Kleider- und Gewehrlager.

Im April 1947 verließen die Russen das Gebäude und da wegen der Vereinigung von zwei Dombóvár (Altdombóvár, Neudombóvár) das alte Gemeindehaus in der Erzsébet Straße, Nummer 2. ziemlich eng war, entschied sich die Stadtführung für den Umzug in dieses geräumige Gebäude. Das Gebäude funktionierte bis März 1950 als Gemeindehaus, dann zog das Amt in das heutige Hofhaus Koronás, in das Gebäude des ehemaligen Bezirksamtes. Dort funktionierte es als Rathaus.

Vom 1. April 1954 bis 1955 funktionierte auch die Bibliothek hier. Im Gebäude fanden weiterhin kulturelle und gemeinschaftliche Veranstaltungen statt, für die Studenten für Lehrerausbildung wurden Vorlesungen, für die Pioniere Programme und für die Jugend verschiedene Foren organisiert.

Nach dem Oktober 1956 befand sich hier der Städtische Ausschuss der Ungarischen Sozialistischen Arbeiterpartei, die Dombóvárer Organisation des Ungarischen Kommunistischen Jugendverbands und der Pionierverband.

Nach der Wende von 1989 gelang das Gebäude in den Besitz der Selbstverwaltung. Es wurde 1998 renoviert und ein Jahr später wurde im Gebäude die Grundschule Ferenc Móra untergebracht. An der Einweihung des Gebäudes am 1. September 1999 nahmen Otto von Habsburg und seine Frau teil.

Am 15. Juli 2013 zog die Schule in das Gebäude (in der Szabadság Straße) der ehemaligen Grundschule Ilona Zrínyi um. Seitdem funktionierte hier wieder das Rathaus. Das Gebäude wurde sowohl von innen als auch von außen mehr oder weniger renoviert. An diesen Renovierungsarbeiten nahmen die Mitarbeiter des Amtes teil.

The area between the chief constable's residential building and the Dvorzsák House was formerly owned by the Esterházy family. In the early 1910s, this was the location where first the district court was planned to be built, to be followed by the new Catholic church in the 1930s. In 1943, it was finally decided to build a multi-storey building to be used by ducal farm superintendents to make housing and work-related arrangements. This was the last construction project of the Esterházy family in Dombóvár. There were stables in the yard with horse carts. There is a sports ground in the place of it today.

From December 1944, the building served as a Russian military headquarters. The building currently used as archives then functioned as storage for chemical protection gear, clothing and armoury.

In April 1947, the building was abandoned by the Russians, and as the old village hall at no. 2 Erzsébet Street came to be too confined by reason of the 1946 unification of the two sections of Dombóvár, it was decided to move the town management into this spacious central building. Until March 1950, the building functioned as a village hall; then it was moved into today's Koronás Mansion, the former district tax office, and fulfilled this duty already as council hall. The town library also operated in this building from 1 April 1954 to 1955.

The building continued to serve as a venue for cultural and community events, including lectures for teacher trainees, programs for pioneers, or youth forums.

After October 1956, it accommodated the Municipal Committee of the Hungarian Socialist Workers' Party, the Dombóvár Organization of the Hungarian Communist Youth Association, and the Pioneers' Association.

After the change of the political regime in 1989, the building came to be owned by the local government; it was renovated in 1998, and a year later it became a place of study for the pupils of Ferenc Móra Primary School. Otto Habsburg and his wife attended the inauguration ceremony of the building on 1 September 1999.

On 15 July 2013, the school was relocated to the Szabadság Street building of the former Ilona Zrínyi Primary School, and since then the building has been functioning as the Town Hall again. The building went through some minor exterior and interior renovation with the involvement of Municipality employees as well.

DOMBÓVÁR
TERMÉSZETESEN DOMBÓVÁRI!

